

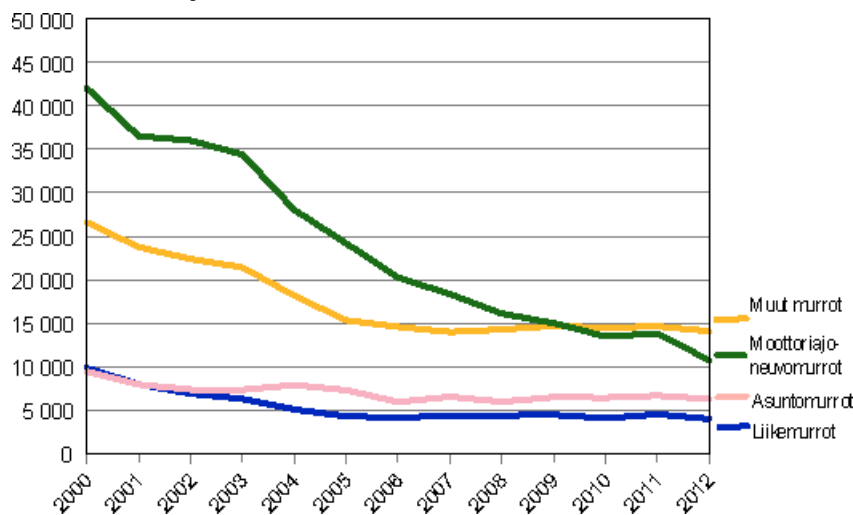
Poliisin tietoon tullut rikollisuus

2012, 4. vuosineljännes

Murtojen määrä väheni tammi-joulukuussa 2012

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2012 tammi-joulukuussa kaikkiaan 425 000 rikosta, mikä oli 32 000 tapausta (seitsemän prosenttia) vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin. Rikosten määrä oli viiden edellisen vuoden tammi-joulukuussa keskimäärin 441 000. Omaisuusrikoksia ilmeni 237 000, mikä oli 22 000 tapausta eli yhdeksän prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011. Henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia tuli tietoon 40 000, mikä on viisi prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Lisäksi kirjattiin 435 000 liikenneturvallisuuden vaarantamista ja liikenne rikkomusta.

Murrot tammi-joulukuussa 2000–2012

Murtojen (luvatta tunkeutuen tehdyt varkaudet, törkeät varkaudet ja näpistyksiset) määrä on vähentynyt 2000-luvulla huomattavasti. Vuoden 2012 tammi-joulukuussa murtoja oli 35 000, mikä on 11 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Murtoja on 2000-luvulla ollut tammi-joulukuussa keskimäärin 54 000. Erityisesti ovat vähentyneet moottoriajoneuvoihin kohdistuneet murrot. Niitä tuli ilmi vuoden 2012 tammi-joulukuun aikana 10 700, mikä on viidenneksen vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Moottoriajoneuvoihin kohdistuneita murtoja on 2000-luvulla ollut keskimäärin vuosittain 24 000.

Pahoinpitelyrikoksia kirjattiin vuoden 2012 tammi-joulukuussa 38 000 edellisvuoden vastaavan ajan luvun oltua 40 000. Vuoden 2011 alussa voimaan tullut lainmuutos lisäsi vuonna 2011 kirjattujen pahoinpitelyjen määrää. Ajanjaksolla 2000-2011 pahoinpitelyrikoksia ilmoitettiin vuosittain keskimäärin 31 000. Törkeät pahoinpitelyt vähenivät yhdeksän prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Vuonna 2012 niitä tuli ilmi 1 900 kun vuosien 2000-2011 tammi-joulukuun keskiarvo oli 2 150.

Moottoriajoneuvon luvattomia käyttäjiä ja anastuksia sekä moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia ilmeni 8 800, mikä on 26 prosenttia vähemmän kuin tammi-joulukuussa edellisvuonna. Näiden rikosten määrä oli vuonna 2012 vajaa puolet 2000-luvun aikaisempien vuosien vastaavan ajanjakson keskiarvosta.

Pysyttyään muutaman vuoden lähes ennallaan rattijuopumusten määrä kääntyi laskuun vuonna 2012. Kaikkiaan rattijuopumuksia tuli ilmi 19 000. Törkeät rattijuopumukset vähenivät 9 ja muut rattijuopumukset 13 prosenttia. 2000-luvulla rattijuopumuksia tuli tietoon tammi-joulukuussa keskimäärin 24 000.

Ryöstöjä ilmoitettiin 1 648, mikä oli prosentin edellistä vuotta enemmän. 2000-luvulla ryöstöjä tuli tietoon vuosittain keskimäärin 1 865.

Raiskauksia ilmoitettiin vuoden 2012 tammi-joulukuussa 1 020, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 989. Raiskauksia on 2000-luvulla ollut vuosittain keskimäärin 708. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä tuli tietoon 1 590, mikä on yhdeksän prosenttia enemmän kuin vuonna 2011. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä tuli 2000-luvulla vuosittain ilmi keskimäärin 968. Tietoon tulleiden raiskausten ja lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen määrät vaihtelevat vuosittain paljonkin. Yksittäiset rikosilmoitukset voivat sisältää usean osateon käsittäviä tapahtumasarjoja.

Huumausainerikoksia kirjattiin 20 000, mikä on prosentin vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Törkeiden huumausainerikosten määrä pysyi edellisen vuoden tasolla. Niitä tuli ilmi 1 020.

Vahingontekoja tuli ilmi nyt 44 000, mikä on viidenneksen vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vahingontekojen määrä vuonna 2012 oli 12 prosenttia 2000-luvun aiempien vuosien keskiarvoa pienempi.

Petosten (petos, lievä petos, törkeä petos) määrä on kasvanut 2000-luvulla huomattavasti. Vuoden 2012 tammi-joulukuussa petoksia oli 21 000, mikä on 17 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Vuoteen 2000 verrattuna petoksia oli nyt 71 prosenttia enemmän. Niitä on 2000-luvulla ollut vuosittain keskimäärin 14 100. Törkeiden petosten määrä vuonna 2012 oli 1 033, mikä on 10 prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Törkeitä petoksia on 2000-luvulla tullut tietoon vuosittain keskimäärin 852.

Henkirikoksia (tappo, murha, surma) tuli vuonna 2012 tietoon 91 tapusta. Määrä on viidenneksen pienempi kuin tammi-joulukuussa edellisena vuonna. Henkirikoksia on 2000-luvulla tullut tietoon vuosittain keskimäärin 123.

Tilaston esittämistapa on uudistettu vuoden 2009 alusta. Liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset on erotettu muista rikoksista ja ne esitetään omana taulukkonaan. Rikosten kokonaismäärä on vertailukelpoinen aiemmin esitettyjen lukujen kanssa, koska sama erottelu on tehty myös takautuvasti vuoteen 1980 asti. Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta. Tilaston laatuselosteessa on tarkempia tietoja uudistuksesta.

Vuoden 2009 alusta luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Muutoksen vaikutukset rikosten vertailtavuuteen eivät ole suuria. Yleisimmistä rikostyypeistä muutos vaikuttaa lähinnä huumausainerikosten vertailtavuuteen.

Eräiden rikostyyppien määrä tammi - joulukuussa sekä loka-, marras- ja joulukuussa 2012 ja muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan

	Tammi-joulukuu 2012	Muutos	Lokakuu 2012	Muutos	Marraskuu 2012	Muutos	Joulukuu 2012	Muutos
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	424 835	-32 312	36 458	-4 594	33 770	-3 681	26 078	-5 548
- murto	35 130	-4 556	3 065	-732	2 872	-246	2 070	-871
- moottoriajo- neuvon luvaton käyttö ja anastus, moottorikulku- neuvon käyttövarkaus	8 813	-3 158	754	-370	618	-233	416	-226
- ryöstö	1 648	14	122	-15	169	22	110	-36
- vahingonteko	44 373	-10 651	3 992	-1 533	3 779	-1 267	2 442	-1 556
- tappo, murha ja surma	91	-23	9	-3	9	2	8	-5
- pahoinpitely	37 857	-1 998	3 044	-293	3 072	62	2 937	-144
- raiskaus	1 020	31	82	-2	56	-27	73	-8
- rattijuopumus	19 166	-2 334	1 504	-381	1 426	-347	1 321	-217
- huumausaine- rikos	20 041	-202	1 645	-164	1 692	-38	1 258	-44

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneonnettomuus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenneonnettomuuksien määrä tammi - joulukuussa sekä loka-, marras- ja joulukuussa 2012 ja muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan

	Tammi-joulukuu 2012	Muutos	Lokakuu 2012	Muutos	Marraskuu 2012	Muutos	Joulukuu 2012	Muutos
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä liikenneonnettomuus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen, ajoneuvorikkomus	435 191	-69 296	39 851	-2 664	36 099	-5 906	20 858	-17 169
-nopeusrajoitusten rikkominen 1)	288 522	-45 265	26 485	-2 522	25 290	-4 230	11 563	-15 540

1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenneonnettomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys tammi–joulukuussa 2008–2012 (ennakkotieto).....	5
Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys tammi–joulukuussa 2008-2012 (ennakkotieto).....	6
Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys tammi–joulukuussa 2008–2012 (ennakkotieto)

	2008	2009 ²⁾	2010 ²⁾	2011 ²⁾	2012 ²⁾
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	440 209	440 438	431 959	457 147	424 835
A Omaisuusrikokset	256 543	255 384	247 173	259 648	237 422
Murrot yhteensä	40 787	40 682	38 516	39 686	35 130
- asunnosta	5 985	6 499	6 456	6 677	6 294
- vapaa-ajan asunnosta	1 582	1 671	1 526	1 816	1 479
- muusta asunnosta	4 403	4 828	4 930	4 861	4 815
- liikkeestä	4 406	4 476	4 088	4 532	4 010
- moottoriajoneuvosta	16 108	15 005	13 489	13 829	10 741
- muu luvatta tunkeutuen tehty varkausrikos	14 288	14 702	14 483	14 648	14 085
Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset, moottorikulkuneuvon käyttövarkaudet yhteensä	13 809	12 196	11 158	11 971	8 813
- moottoriajoneuvon anastus	1 548	1 521	1 408	1 531	1 112
- moottoriajoneuvoon kohdistunut luvaton käyttö	1 084	984	910	937	840
- moottoriajoneuvoon kohdistunut törkeä luvaton käyttö	1	3	2	-	2
- moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	11 119	9 645	8 802	9 483	6 840
- törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	57	43	36	20	19
Ryöstöt yhteensä	1 714	1 650	1 531	1 634	1 648
- törkeä ryöstö	181	221	157	206	217
Vahingonteot yhteensä	56 584	50 698	49 144	55 024	44 373
- törkeä vahingonteko	252	212	240	220	239
Kavallukset yhteensä	3 420	3 205	3 298	3 229	3 272
- törkeä kavallus	257	278	325	290	373
Petokset yhteensä	16 055	17 386	15 741	17 786	20 835
- törkeä petos	968	987	953	1 142	1 033
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	37 433	35 572	35 563	42 571	40 460
Tappo, murha tai surma	132	115	112	114	91
Tapon, murhan tai surman yritys	361	370	310	311	354
Pahoinpitelyt yhteensä	34 638	32 735	32 936	39 855	37 857
- törkeä pahoinpitely	2 272	2 121	2 006	2 078	1 884
C Seksuaalirikokset	2 925	2 222	2 424	3 008	3 576
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	1 321	1 078	1 106	1 459	1 590
Raiskaus	919	668	822	989	1 020
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	14 471	14 013	13 549	14 352	14 375
Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen	1 936	1 710	1 683	1 947	1 857
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	1 725	1 590	1 502	1 764	1 684
Haitanteko virkamiehelle	2 456	2 259	2 161	2 300	2 182
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	2 403	2 191	2 109	2 258	2 129
E Eräät liikenne rikokset	61 036	56 489	53 266	53 996	47 960
Rattijuopumukset yhteensä	25 877	23 398	21 162	21 500	19 166
- törkeä rattijuopumus	13 812	12 304	11 246	11 409	10 351
F Muut rikokset	67 801	76 758	79 984	83 572	81 042
Huumausainerikokset yhteensä	15 364	18 405	19 653	20 243	20 041
- törkeä huumausainerikos	725	883	1 071	1 024	1 020
Alkoholirikos/Alkoholirikkomus	3 066	3 529	4 042	5 092	4 598

- 1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.
- 2) Vuosien 2009 – 2012 luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset.

Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenneriikkomusten määrän kehitys tammi–joulukuussa 2008-2012 (ennakkotieto)

	2008	2009	2010	2011	2012
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.	435 387	488 769	503 903	504 487	435 191
- nopeusrajoitusten rikkominen ¹⁾	262 780	322 865	335 257	333 787	288 522

- 1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenneriikkomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus

1. Tilastotietojen relevanssi

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus -tilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen toiminnan kuvaamiseen. Tilasto sisältää tietoja ilmitulleiden rikosten laadusta ja määrästä. Lisäksi selvitetään tutkittujen ja selvitettyjen rikosten määrä, selvitettyjen rikosten osuus rikoslajeittain sekä tapaukset, joissa ilmoitus on todettu aiheettomaksi. Selvitetystä rikoksista ilmoitetaan myös syylliseksi epäillyt henkilöt ja heidän ikänsä.

Tilasto sisältää myös tietoja perheväkivallasta, rikosten uhreista ja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa laissa säädetyn perusteiden mukaan rikos jätetään ilmoittamatta syyttäjälle.

Rikos kirjataan tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä PATJA.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat vuoden 1998 väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen sekä vuoden 2007 lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen ja törkeiden ryöstöjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. PATJA-järjestelmään kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona PATJA-järjestelmää voidaan pitää hyvänä.

Vuoden 2006 luvuissa esiintyneet virheellisyudet on korjattu nyt esitettävään taulukkoon.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmitulleesta rikossarjasta.

Vuonna 2010 Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtui yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävistä tapahtumasarjasta.

Lievät pahoinpitelyt siirtyivät vuoden 2011 alusta virallisen syytteen alaisiksi, silloin, kun ne kohdistuvat alaikäiseen, tekijälle läheiseen henkilöön tai henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään. Tähän asti rankaiseminen lievästä pahoinpitelystä on edellyttänyt, että uhri vaatii tekijälle rangaistusta. Jatkossa esitutkinnan käynnistäminen ja tekijän saattaminen vastuuseen eivät ole enää riippuvaista uhrin tahdosta.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosiaineistosta poimittavat tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Vuositulaston perusaineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –vuositilasto julkaistaan huhtikuun loppuun mennessä.

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositilasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tietoja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista on myös internetissä Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa <http://statfin.stat.fi/statweb>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään julkaisuhetkenä voimassa olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien, yksittäisten rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot ilmitulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käskylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivätyssä kirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

Vuoden 2010 alussa lukuihin lisättiin tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Nämä tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen. Muutos lisäsi kaikkien rikosten lukumääriä noin kaksi prosenttia. Huumausainerikokset lisääntyivät muutoksen johdosta 6-9 prosenttia.

KUNTAMUUTOKSET:

Vuosi 1981

Nummi ja Pusula yhdistettiin Nummi-Pusulaksi.

Keikyä ja Kiikka yhdistettiin Äetsäksi. Lokalahti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Vuosi 1989

Nuijamaan kunta yhdistettiin Lappeenrantaan.

Vuosi 1993

Kalanti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Konginkangas yhdistettiin Äänekoskeen.

Rauman mlk. yhdistettiin Raumaan.

Säynätsalo yhdistettiin Jyväskylään.

Tenhola yhdistettiin Tammisaareen.

Vuosi 1997

Heinolan kaupunki ja Heinolan mlk. yhdistyivät Heinolaksi.

Lohjan kaupunki ja Lohjan mlk. yhdistyivät Lohjaksi.

Porvoon kaupunki ja Porvoon mlk. yhdistyivät Porvooksi.

Vuosi 2001

Anttola ja Mikkelin maalaiskunta yhdistettiin Mikkeliin.

Kuorevesi yhdistettiin Jämsään.

Temmes yhdistettiin Tyrnävään.

Vuosi 2003

Pattijoki yhdistettiin Raaheen.

Vehkalahti yhdistettiin Haminaan.

Vuosi 2004

Jäppilä, Pieksämäen maalaiskunta ja Virtasalmi yhdistyivät Pieksänmaaksi.

Vuosi 2005

Kangaslampi yhdistettiin Varkauteen.

Karinainen yhdistettiin Pöytyään.

Kiihtelysvaara yhdistettiin Joensuuhun.

Kullaa yhdistettiin Ulvilaan.

Loimaan kunta yhdistettiin Loimaahan.

Peräseinäjoki yhdistettiin Seinäjokeen.

Saari yhdistettiin Parikkalaan.

Sahalahti yhdistettiin Kangasalaan.

Tuupovaara yhdistettiin Joensuuhun.

Uukuniemi yhdistettiin Parikkalaan.

Vehmersalmi yhdistettiin Kuopioon.

Värtsilä yhdistettiin Tohmajärveen.

Vuosi 2006

Rovaniemen maalaiskunta yhdistettiin Rovaniemeen.

Vuosi 2007

Mietoinen yhdistettiin Mynämäkeen.

Maksamaa ja Vöyri yhdistyivät Vöyri-Maksamaaksi.

Viljakkala yhdistettiin Ylöjärveen.

Ruukki yhdistettiin Siikajokeen.

Suodenniemi yhdistettiin Vammalaan.

Pieksänmaa yhdistettiin Pieksämäkeen.

Kajaani yhdistettiin Kajaaniin.
Luopioinen ja Pälkäne yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Pälkäne.
Kodisjoki yhdistettiin Raumaan.
Haukivuori yhdistettiin Mikkeliin.
Toijala ja Viiala yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Akaa.
Sumiainen ja Suolahti yhdistettiin Äänekoskeen.
Längelmäki yhdistettiin osin Jämsään ja Oriveteen.
Ii ja Kuivaniemi yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Ii.

Vuosi 2008

Leivonmäki yhdistettiin Joutsaan.

Vuosi 2009

Lehtimäki yhdistettiin Alajärveen.
Kiukainen yhdistettiin Euraan.
Vampula yhdistettiin Huittisiin.
Hauho, Kalvola, Lammi, Renko ja Tuulos yhdistettiin Hämeenlinnaan.
Eno ja Pyhäselkä yhdistettiin Joensuuhun.

Jyväskylän mlk ja Korpilahti yhdistettiin Jyväskylään.
Jämsänkoski yhdistettiin Jämsään.
Piikkiö yhdistettiin Kaarinaan.
Alahärmä, Korttesjärvi ja Ylihärmä yhdistettiin Kauhavaan.
Dragsfjärd, Kemiö ja Västanfjärd yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Kemiönsaari.

Kälviä, Lohtaja ja Ullava yhdistettiin Kokkolaan.
Elimäki, Jaala, Kuusankoski, Anjalankoski ja Valkeala yhdistettiin Kouvolaan.
Jurva yhdistettiin Kurikkaan.
Joutseno yhdistettiin Lappeenrantaan.
Sammatti yhdistettiin Lohjaan.

Alastaro ja Mellilä yhdistettiin Loimaahan.
Houtskari, Iniö, Korppoo, Nauvo ja Parainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Länsi-Turunmaa. Askainen ja Lemu yhdistettiin Maskuun.
Mänttä ja Vilppula yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Mänttä-Vilppula.
Merimasku, Rymättylä ja Velkua yhdistettiin Naantaliin.

Ylikiiminki yhdistettiin Ouluun.
Yläne yhdistettiin Pöytyään.
Karjaa, Pohja ja Tammisaari yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Raasepori.
Lappi yhdistettiin Raumaan.
Vahto yhdistettiin Ruskoon.

Pylkönmäki yhdistettiin Saarijärveen.
Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Suomusjärvi ja Särkisalo yhdistettiin Saloon.

Mouhijärvi, Vammala ja Äetsä yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Sastamala.

Savonranta yhdistettiin Savonlinnaan.
Nurmo ja Ylistaro yhdistettiin Seinäjokeen.
Kestilä, Piippola, Pulkmila ja Rantsila yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Siikalatva.
Kuru yhdistettiin Ylöjärveen.

Vuosi 2010

Himanka yhdistettiin Kalajokeen.
Ylämaa yhdistettiin Lappeenrantaan.

Liljendal, Pernaja ja Ruotsinpyhtää yhdistettiin Loviisaan.
Noormarkku yhdistettiin Poriin.

Vuosi 2011

Kylmäkoski yhdistettiin Akaahan.

Kuhmalahti yhdistettiin Kangasalaan.

Karttula yhdistettiin Kuopioon..

Varpaisjärvi yhdistettiin Lapinlahteen.

Artjärvi yhdistettiin Orimattilaan.

Vöyri-Maksamaa ja Oravainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Vöyri..

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4. 1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikenne rikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja Laki rikesakosta tieliikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9. 1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisin antamat rikesakot 1.9. 1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1. 1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvaton käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaiden omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisi-piireissä jossain määrin epäyhtenäistä. Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Törkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo

- Tappo --> Surma

- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys

- Lapsentappo --> Lapsensurma

- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus

- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapolito --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhotyön yritys

Tuhotyötä ja murhapolitoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhotyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikennetikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4. 2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävä tapahtumasarja merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvoon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihdestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1. 2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistöstä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkominen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6. 2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikokset rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaismäärään.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikennetikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne rikokset ryhmässä (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakvoja tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Jako rikoslakirikoksiin ja muihin rikoksiin on poistettu.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänään liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne rikkomukset, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009. Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Vuonna 2010 muutettiin asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten tilastointikäytäntöä.

Vuodesta 2009 lähtien vapaa-ajan asuntoon ja muuhun asuntoon kohdistuneet varkausrikokset esitetään erillisinä tietoina.

Vuonna 2010 lisättiin tekopaikkaa kuvaavia tietoja seuraaville rikoksille: ryöstörikokset, vahingontekorikokset, tapon, murhan tai surman yritykset ja raiskausrikokset. Tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositalaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen.

Lisätietoja

Jorma Kallio 09 1734 3248

Kimmo Haapakangas 09 1734 3252

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

rikos@tilastokeskus.fi

http://tilastokeskus.fi/poliisin_tietoon_tullut_rikollisuus

Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2012, 4. vuosineljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-3651 (pdf)*